

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS
3 päivänä huhtikuuta 2000 *

Asiassa C-376/98,

Saksan liittotasavalta, asiamiehenään liittotasavallan talousministeriön ylijohtaja C.-D. Quassowski, avustajanaan asianajaja J. Sedemund, Berliini, prosessiosoite liittotasavallan talousministeriö, Referat EA2, D-53107 Bonn,

kantajana,

vastaan

Euroopan parlamentti, asiamiehinään oikeudellisen yksikön jaostopäällikkö C. Pennera ja oikeudellisen yksikön virkamies N. Lorenz, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan parlamentin pääsihteeristö, Kirchberg,

ja

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön johtaja R. Gosalbo Bono ja oikeudellisen yksikön virkamiehet A. Feeney ja S. Mar-

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

quardt, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan investointipankin lakiasiainosaston ylijohdaja A. Morbilli, 100 boulevard Konrad Adenauer,

vastaajina,

joita tukevat

Ranskan tasavalta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisosastopäällikkö J.-F. Dobelle ja saman osaston lähetystöneuvos R. Loosli-Surrans, prosessiosoite Luxemburgissa Ranskan suurlähetystö, 8 B boulevard Joseph II,

Suomen tasavalta, asiamiehinään valtionasiamiehet H. Rotkirch ja T. Pynnä, prosessiosoite Luxemburgissa Suomen suurlähetystö, 2 rue Heinrich Heine,

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään Treasury Solicitor's Departmentin virkamies M. Ewing, prosessiosoite Luxemburgissa Yhdistyneen kuningaskunnan suurlähetystö, 14 boulevard Roosevelt,

ja

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet I. Martínez ja U. Wölker, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

väliintulijoina,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan tupakkatuotteiden mainontaa ja niiden hyväksi tapahtuvaa sponsorointia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 6 päivänä heinäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/43/EY (EYVL L 213, s. 9),

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat J. C. Moitinho de Almeida (esittelevä tuomari), D. A. O. Edward, L. Sevón ja R. Schintgen sekä tuomarit P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, A. La Pergola, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm, M. Wathelet, V. Skouris ja F. Macken,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Saksan liittotasavalta on yhteisöjen tuomioistuimeen 19.10.1998 jättämällä kanteella vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan ensimmäisen kohdan (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan ensimmäinen kohta) nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan tupakkatuotteiden mainontaa ja niiden hyväksi

tapahtuvaa sponsorointia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 6 päivänä heinäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/43/EY (EYVL L 213, s. 9; jäljempänä direktiivi).

- 2 Tässä asiassa vastaajana oleva neuvosto 30.6.1999 päivätyssä kirjeessään ja vastaajana oleva parlamentti samana päivänä päivätyssä vastauskirjelmässään ovat tehneet hakemuksen Saksan hallituksen vastauskirjelmän liitteinä 2, 4 ja 5 olevien asiakirjojen poistamiseksi asian oikeudenkäyntiasiakirjoista.
- 3 Vastauskirjelmän liitteinä 2, 4 ja 5 on kolme kannekirjelmää, joilla kolme yhtiötä on nostanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen parlamenttia ja neuvostoa vastaan direktiivin kumoamiseksi.
- 4 Neuvosto väittää, että näiden kanteiden toimittaminen loukkaa oikeudenkäyntiasioiden luottamuksellisuuden periaatetta. Koska neuvosto on lisäksi esittänyt kaikissa näissä asioissa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaisen oikeudenkäyntiväitteen ja koska se on pyytänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lykkäämään asian käsittelyä tämän saman työjärjestyksen 77 artiklan a kohdan mukaisesti, kunnes yhteisöjen tuomioistuin tekee päätöksen käsiteltävänään olevassa asiassa, neuvosto katsoo, että näiden kanteiden toimittamisella rikotaan tai ainakin kierretään näitä säännöksiä, koska Saksan hallitus käyttää näitä kanteita nimenomaisesti omien väitteidensä tueksi.
- 5 Myös parlamentti katsoo sen, että Saksan hallitus toimitti nämä kanteet niiden näkemystensä tueksi, jotka koskevat tosiseikkoja direktiivin taloudellisten vaikutusten osalta, ja niiden kanteessaan esittämiensä näkemysten tueksi, jotka koskevat oikeudellisia seikkoja liitteen 5 osalta, vaarantavan oikeudenkäyntiasiakirjojen luottamuksellisuuden periaatteen, koska Saksan liittotasavalta ei

ollut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa asianosainen eikä väliintulija. Parlamentti ei siten ymmärrä, kuinka Saksan hallitus on voinut saada nämä kanteet käsiinsä.

6 Parlamentti väittää, että Saksan hallituksen asenne puuttuu vaikutuksillaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen riippumattomuuteen. Toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on ratkaistava näissä asioissa esitetyt oikeudenkäyntiväitteet. Toisaalta koska parlamentti on vaatinut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lykkäämään niiden asioiden käsittelyä, jotka on saatettu tämän käsiteltäväksi tässä asiassa annettavaa tuomiota odoteltaessa, sen on, vaikka päättäisikin tutkia kanteet, päätettävä asioiden käsittelyn lykkäämisestä ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon nämä kolme kantetta. Parlamentin mukaan hyvän oikeudenhoidon ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen riippumattomuuden periaatteet edellyttävät siten, että kyseisiä kolmea liitettä ei oteta huomioon.

7 Parlamentti katsoo, että Saksan hallituksen, jonka kanteen oikeudenkäyntiedellytykset täytyvät, vastauskirjelmän kyseisten liitteiden välityksellä niiden kolmen kantajan näkemykset, jotka ovat nostaneet kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, tulevat huomioon otetuiksi. Tällainen menettely johtaisi siihen, että asiat siirrettäisiin yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistaviksi odottamatta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöstä, kuten kantajat ovat kanteissaan vaatineet.

8 Saksan hallitus toteaa neuvoston hakemusta koskevissa, 31.8.1999 esittämissään huomautuksissa, että kaikki ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen nostaneet yhtiöt ovat toimittaneet sille tiedoksi kopion kanteestaan ja hyväksyneet sen, että nämä kanteet liitetään sen vastauskirjelmään. Saksan hallitus korostaa, että kanteen luottamuksellisuus riippuu yksinomaan kantajan päätöksestä ja ettei yleistä oikeudenkäyntiasioiden luottamuksellisuuden periaatetta ole olemassa, joten tätä periaatetta ei ole voitu loukata. Kanteet on liitetty mukaan tosiseikkojen selventämiseksi, mikä on tunnettu ja yleistynyt menette-

lytapa, ja neuvosto on menetellyt vastaavasti liittäessään vastaukseensa asiakirjoja tosiseikkoja koskevan kuvauksensa tueksi.

- 9 Neuvoston ja parlamentin väitteet on hylättävä.

- 10 Luottamuksellisuuden periaatteen loukkaamisen osalta on todettava, ettei missään säännössä tai säännöksessä anneta tietyn asian asianosaisille lupaa paljastaa kirjelmiään kolmansille eikä myöskään kielletä tekemästä sitä. Periaatteena on, että asianosaiset voivat vapaasti paljastaa omat kirjelmänsä lukuun ottamatta sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, joissa asiakirjan paljastaminen voisi vaarantaa hyvän oikeudenhoidon, mutta siitä ei ole kyse käsiteltävänä olevassa asiassa.

- 11 Käsiteltävänä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa kanteen nostaneet yhteisöt ovat antaneet Saksan hallitukselle luvan toimittaa heidän kannekirjelmänsä yhteisöjen tuomioistuimelle.

- 12 Siitä väitteestä, että jos yhteisöjen tuomioistuin katsoisi, että kyseiset liitteet voidaan ottaa tutkittaviksi, ja ottaisi ne huomioon käsiteltävänä olevassa asiassa, yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisu olisi vastoin parlamentin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämää kyseisiä kanteita koskevaa oikeudenkäyntiväitettä, riittää toteamus siitä, että kyseisten liitteiden huomioonottaminen ei merkitse kannanottoa oikeudenkäyntiväitteeseen, eikä mikään estä Saksan hallitusta sisällyttämästä vastauskirjelmänsä kaikkia kyseisistä liitteistä ilmeneviä seikkoja.

13 Lopuksi on hylättävä väite, jonka mukaan liitteiden huomioonottaminen johtaisi siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä olevat asiat käytännössä saatettaisiin yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi jo ennen kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on päättänyt, onko asioiden käsittelyä lykättävä. Se, että yhteisöjen tuomioistuin ottaa kyseiset liitteet huomioon, ei merkitse sitä, että sen olisi tutkittava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä olevat asiat. Kyseiset liitteet ovat hyödyllisiä ainoastaan kirjelmässä itsessään tarkennettujen kanneperusteiden tukena.

14 Edellä esitetyn perusteella hakemus Saksan hallituksen vastauskirjelmän liitteiden 2, 4 ja 5 poistamiseksi oikeudenkäyntiasiakirjoista on hylättävä.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on määrännyt seuraavaa:

- 1) Hakemus Saksan hallituksen vastauskirjelmän liitteiden 2, 4 ja 5 poistamiseksi oikeudenkäyntiasiakirjoista hylätään.

2) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Annettiin Luxemburgissa 3 päivänä huhtikuuta 2000.

R. Grass

kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias

presidentti